

Avoimet miljööt ja aidot elämykset-hankkeen yksi tavoitteista on aidon kylämatkailun edistäminen pilottikokeiluina. Huhtikuussa 2021 Amat-hanke pilotoi Kairalassa ja Kieringissä lumikenkäilyreittejä koronarajoitusten puitteissa neljän Rovaniemellä opiskelevan vaihto-opiskelijan kanssa. Lumikenkäilyreittien lisäksi Kairalassa pilotoitiin porojenruokintaa Kairanaavalla. Lumikenkäreitin pilotointi kesti kaksi päivää. Ensimmäisenä päivänä pilotoitiin Kairalan kylämatkailuelämyksiä ja seuraavana Kieringin. Sää suosi pilotointia sillä aurinko paistoi pilvettömältä taivaalta ja pilotoinnit menivät muutenkin nappiin!

Kairalan lumikenkäilyreitti

Kairalan lumikenkäilyreitin on suunnitellut Jutta Pasma. Lumikenkäilyreitti on tarkoitettu vanhuksille ja lapsille. Kairalan lumikenkäreitti on noin kahden kilometrin mittainen ja vaativuudeltaan helppo. Reitti sijoittuu Kitisen itäpuolelle. Alussa reitti nousee harjun rinteä ylöspäin, jonka jälkeen suunnataan kohti maisemapaikkaa. **Kulttuurihistoriallisestikin mielenkiintoinen maisemapaikka sijaitsee Kairalan vanhimman aitan vieressä.** Näköalapaikasta avautuu näkymä kohti Kairalan kylää ja Pyhätunturia. *"Maisemapaikalle sopisi hyvin taulu, jossa kerrotaan maiseman kohokodat"* toteaa Elisa Miller, joka oli yksi pilotoijista.

Reitti palaa osittain takaisin lähtöpaikalle pellon reunaan ja vanhojen luppomäntyjen reunustamaa kujaa pitkin. **Reitin varrelle suunnitellaan tulistelupaikkaa, jossa lumikenkäälijät voivat samalla katsella revontulia.** Mireia De Lean Obredor pohtii *"Tulipaikka toisi lisäarvoa reitille, jonka lisäksi matkailijan viipymää pystytään pidentämään.* Tulipaikalle voisi kehittää lapsille toimintaa, jolloin reitistä tulisi entistä lapsiystävällisempi".

Opiskelijoiden mielestä reitin lyhyden ja helppouden takia reitti sopii tarkoitetulle kohderyhmälle. Reittiä ei ole vielä raivattu, mutta kehitysehdotuksena suositeltiin reitin raivaamista, hyvää merkkäamista, infokylttejä ja lapsille tehtäviä.

Lapsille ideoitiin erilaisia aktivointimenetelmiä. *"Reitin kylteiksi soveltuisi erilaiset ympäristökasvatukseen ja kulttuuriperintöön liittyvät infotaulut"* toteaa Elisa Miller ja jatkaa *"Kylteissä vois lapsille esittää teemaan soveltuvan kysymyksen, jonka vastaus löytyy seuraavasta kyltistä"*.

Kairalan poronruokintamatka

Kairalan poronruokinta tehtiin kahdella eri moottorikelkalla, joissa oli reet kiinni. Toisesta reestä löyty poroille tarkoitetut rehut ja toisen reen kyydissä oli pilotoijat.

Matka Kairalasta Kairanaavalle kesti noin 15 minuuttia, joka oli opiskelijoiden mielestä kokemus jo itsessään. "Ajallisesti (ja maisemallisesti) matka oli juuri sopivan mittainen, koska jo moottorikelkan kyydissä istuminen on upea kokemus" toteaa Elisa Miller.

Pilotoijien mielestä poronruokinta kokemuksena ja kokonaisuutena ainutlaatuinen. "Poronruokinta on verrattaessa safariin, sillä varmuutta siitä, että saapuuko porot ruokailemaan ei ole" Toteaa Adrea Quiroga. Tällä kertaa porot kuitenkin juoksivat kelkan äänen kuultuaan syömään.

"On ainutlaatuista ja eksoottista nähdä porojen juoksevan metsästä" Toteaa Janine Lang.

Pilotoijat saivat ruokkia poroja useaan otteeseen. Ruokinnan jälkeen jokainen löysi alueelta poronsarvet, joita ihailtiin samalla kun nautittiin kahvia ja kampanisuja.

Poronruokintamatka oli pilotoijien mielestä ainutlaatuinen kokemus. **"Tämä "paketti" olisi jo itsessään hyvä palvelu tarjottavaksi"** toteaa Andrea Quiroga. **Porojen ruokinta tuntui aidolta kylämatkailulta, johon lisäarvoa antoi porotalousyrittäjien**

kertomukset poroista. Tämä kylämatkailukokemus nousi vaihto-opiskelijoiden parhaaksi matkailukokemukseksi Lapissa.

Kieringin lumikenkäilyreitti

Kierinkiin suunniteltu lumikenkäilyreitti kulkee Rovalta Miskisjärven kautta Miskisvaaralle ja pituudeltaan noin viisi kilometriä.

Kieringin lumikenkäilyreitit oli alunperin esitellyt Ari Mikkola ja Lotta Eriksson teki reitin linjauksia marraskuussa 2020. Ari toimi paikallisoppaana ja veti lumikenkäilypilottoinnin. Ajatuksena Kieringin lumikenkäilyreitissä on, että kesällä se palvelisi myös päiväretkeilijöitä.

Reitin lähtöpiste on noin kaksi kilometriä Kieringin kaupalta kohti Rovaa. Reitti kulkee alussa ylämäkivoittoisesti avarassa mäntymetsässä, jonka lomasta Miskisjärvi pilkottelee. **Noin kilometrin lumikenkäilyn jälkeen avautuu upea maisema kohti Miskisjärveä ja Miskivaaraa.** Rovalta on melko jyrkkä ja upea rakkakivikorinne Miskisjärvelle, jonka lumi oli peittänyt alleen. **Kesäkulkijat voivat halutessaan poiketa tutustumassa vanhoihin hautoihin,** jotka sijaitsevat jyrkänteen alareunalla. Entisaikaan vainajia säilytettiin näissä haudoissa sen aikaa, että hevoskuljetus viimeiseen leposijaan eli hautausmaalle onnistui.

Pilotoijien mielestä reitin yksi upein kohta oli nimenomaan maisema kohti Miskisvaaraa "Tähän kannattaisi laittaa maisemapenkki, jotta kulkija voisi istua, juoda termoskahvit ja ihailla maisemaa" toteaa Janine Lang.

Maisemakohdan jälkeen reitti laskeutuu alas Miskisjärvelle. Matkalle Miskisjärelle ohitetaan upea kumpuileva rakkakivikko, joka oli

pilotoijien mielestä mielenkiintoinen maisemakohta kumpuineen. **Reitti jatkui järven jäälle, jonka ylitys oli eksoottista.** Tämän jälkeen jatkettiin takaisin ylämäkivoittoiseen mäntymetsään, jossa **seurataan harjumuodostelmaa kohti solinapuroa.** Valitettavasti talvella puron solinaa ei kuulu samalla tavalla kuin kesällä. *"Solinapuron äärelle sopisi hyvin penkki ja kyltti, jossa kehoitetaan sulkemaan silmät ja keskittymään kuuntelemaan puron solinan ääntä"* ehdottaa Adrea Quiroga.

Solinapurolta lumikengät käännettiin kohti Miskisvaaraa. Miskisvaaralle nousu on kesäaikaan haastavaa rakkakivikkoa, mutta talvella **lumi on peittänyt rakkakivikon ja reitti on helposti lumikenkäiltävissä.** Miskisvaaralta avautuu upea maisema ja kirkkaan sään takia jopa Levin tunturit näkyvät. *"Miskisvaaran päälle soveltuisi hyvin laavu, jolloin reitin varrelle*

tulisi taukopaikka" toteaa Elisa Miller ja jatkaa *"Laavulle voisi myös lapsiperheet kävellä lyhyempää reittiä, jolloin reitin käyttöaste nousisi"*.

Miskisvaaralta suunnattiin takaisin alkupisteelle. Paluureitti kulkee metsäautotienpohjaa, jonka jälkeen ylitettiin toistamiseen Miskisjärvi. Miskisjärvellä lumikenkäiltiin vanhaa moottorikelkkauraa, josta opiskelijat kommentoivat yhteen ääneen: *"Lumikenkäilyreitin ei kannata kulkea moottorikelkkareitillä, sillä kulkeminen vaikeutuu"*.

Toisaalta reitin paluusta Miskisjärven jäälle todettiin: **"Järven jäällä käveleminen on todella eksoottista ja mukavaa vaihtelua vaaroihin ja metsään"**.

Kehitysehdotuksena reitille Mireia De Lean Obredor nostaa *"Reitti on hyvä merkitä hyvin, mutta lumikenkäilyä varten reitin varrelta ei kannata kaataa puita tai tehdä maanmuokkausta, jotta tunne koskemattomasta luonnosta säilyy."* *"Laitaisin reitille kaksi penkkiä: toisen Rovon päälle ja toisen solinapurolle, jonka lisäksi laavun Miskisvaaran päälle"* Adrea Quiroga ehdottaa. Elisa Miller huomauttaa: *"Jos kesällä reitti on todella kivikkoinen, niin reitin vaativuus nousee, eikä sovelly pienimmille lapsille."*

Kieringin lumikenkäilyreitti oli opiskelijoiden mielestä todella hyvän mittainen päiväretkikohde. Maisemien ja pinnanmuotojen vaihtelun takia mielenkiinto reitillä pysyi yllä, eikä tylsiä kohtia kuulemma ollut. Reitti on huomattavasti Kieringinreittiä haastavampi, mutta soveltuu peruskuntoisille.

Kiitos pilotoijille ja kaikille yhteistyökumppaneille jotka olivat mukana pilotoinnissa!

